

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Autoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 493. Fæmine an & qualiter fidejubere possint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

fidejussores idonei non probantur, l. 7. ff. qui satisfaciunt. cog. c. Romana. §. contrahentes. de for. compet. in 6. cum fidejussor idoneus non tam ex facultatibus, quam ex conveniendi facilitate aestimetur, juxta l. 2. ff. qui satisfaciunt. cog. Muller. loc. cit. lit. r. inde deducens, studiosum idoneum fidejussorem non esse, nisi privilegio fori sui privilegiatus renunciet, (ad quas tamen renunciaciones non facile deveniendum, monet Jason. in l. 1. ff. si quis cautionem.) pro quo citat Rebuff. de privileg. scholar. privileg. 171. Jason. loc. cit. & DD. in l. si fidejussor. ff. qui satisfaciunt. cog. eò quòd facile ad liberationem fidejussionis agere possit antequam solutio fiat, transcundo nimirum ab una Academia ad aliam. Idem dicit de iis, qui ita forum mutare solent, quòd fidejussores idonei esse nequeant, qui jam quidem, dum fidejudent, sunt in foro rei sitæ, vel in foro contractus, mox tamen translaturi domicilium ad aliud territorium. Verùm dependent hæc à quaestione, num fidejussores conveniendi coram suo Judice competente, an coram Judice principalis debitoris, ad quam respondet Mynf. cent. 2. obs. 5. ex Bald. ad L. cum Archimedoram. C. ut in possess. leg. quòd sint in suo loco conveniendi, nisi renuncient privilegio fori, quòd si fecerint, conveniantur in loco contractus per cit. c. Romana; eoque remitti debeant, ut renunciatio aliquid operetur. Addit tamen Mynf. plerosque existimare, quòd quis etiam invitus ad forum contractus trahi possit absque renunciacione fori. Septimò pupilli infante majores sine autoritate tutoris fidejussores esse nequeunt, l. 9. pr. ff. de auth. tut. l. 189. ff. de reg. jur. Quamvis autem pupilli pubertati proximi accedente autoritate tutoris fidejungere possint. Arg. §. 1. Inst. de auth. tut. semper tamen propter beneficium restitutionis in integrum, quòd iis in eo casu competit, fidejussores minùs idonei reputantur, l. 3. C. de in integr. rest. minor. Muller. l. c. lit. e. ei verò, quòd pupillus cum autoritate tutoris fidejubens obligetur civiliter, non obstat, quòd fidejussio, l. 30. §. 1. ff. de pactis, & ibi Jason. dicatur dilapidatio & donatio, quæ etiam cum autoritate tutoris interdicta est pupillis, nam non est revera & propriè talis; cum id, quòd solvit & præstat fidejussor, actione mandati repetere potest. Muller. loc. cit. cum Wesenb. h. t. num. 3. Octavò minores habentes curatorem, sicut sine ejus autoritate aliàs invalidè contrahunt, sic etiam nulliter fidejudent; cum per talem fidejussionem exponantur periculo læsionis in patrimonio seu rebus suis, Haunold. de §. 7. Tom. 3. tr. 9. num. 58. Et si cum alio simul fidejusserit minor, ejus personam subtractam, ille alius tenebitur, l. 48. §. 1. ff. h. t. Lauterb. ibid. §. 14. Si verò non habeant curatorem, & soli contrahant, validè quidem fidejudent & obligantur, gaudent tamen beneficio restitutionis in integrum, l. 3. C. de in integr. restit. Gomez l. 2. var. c. 13. n. 19. Molin. d. 540. num. 45. Haunold. Lauterb. LL. cit. Wiestn. h. t. n. 5. Nonò filium familias fidejungere posse pro extraneo, etsi sit extra dubium; cum hic habeatur pro patrefamilias. Muller. loc. cit. lit. c. cum Zoël. in ff. h. t. num. 4. Hering. de fidejuss. c. 7. num. 328. Id tamen non procedit nisi in filiofamilias majore 25. annis, & fidejubente tenus tantum peculio suo, ut Bartol. in l. 3. ff. h. t. Muller. loc. cit. Hering loc. cit. n. 345. ubi etiam hinc deducit, filiumfamilias non dari fidejussorem idoneum in iis causis, in quibus non datur actio contra patrem de peculio. De quo ulterius vide

Muller. uti & de eo, an & qualiter filiusfamilias pro patre fidejungere possit, & interdum teneatur.

Quæst. 493. Fæmina an & qualiter fidejungere possit?

1. Resp. primò: Fæmina prohibentur fidejungere tot. tit. ff. C. ad S. C. Vellejan. & universaliter quidem juxta l. 1. ff. eod. ubi dicitur, Vellejano senatus consulto plenissimè comprehensum est, ne pro ullo fæminæ intercedant. Juxta quæ multò minùs fidejungere poterunt; cum intercedere sit quid latius quàm fidejungere, Unde non tantum non fidejungere possunt pro personis sibi conjunctis, puta, mater pro filiis, l. 3. C. ad S. C. Vellejan. filia pro parentibus, l. 8. C. eod. uxor pro marito, l. 1. C. ne uxor pro marito. in quibus specialis ratio esse posset prohibitionis, nempe intempetivus & vehementior erga tales personas affectus; sed etiam pro quolibet extraneo ob eam generalem deceptionem, nimirum ob earum variis deceptionibus obnoxiam imbecillitatem & imprudentiam, ex qua pericula ex fidejussione imminetia non providentes, & sæpe vehementioris commiserationis aut amoris affectu facile mobiles abreptæ, fidejubendo rei familiaris jacturam incurrerent.

2. Resp. secundò: Valet nihilominus fidejussio mulieris, si facta instrumento publico coram tribus testibus; quamvis ea elidi postmodum possit interposita exceptione S. C. Vellejan. ut constat ex l. 1. §. seq. C. ad S. C. Vellejan. ita ut mulier vi dictæ exceptionis sit libera ab omni obligatione tam naturali quàm civili. De Lugo, de just. d. 32. num. 11. Reiffenst. h. t. num. 19. adeoque tuta esse possit in conscientia, ut de Lugo, factam verò sine dicta solemnitate irritam esse ipso jure, nullamque inde, neque civilem, neque naturalem obligationem contractam etiam citra dictam exceptionem (salem jure codicis, quidquid sit de jure ff.) astruit, Reiffenst. loc. cit. allegans pro hoc expressum textum l. 23. §. fin. C. ad S. C. Vellejan. & Haunold. de §. 7. Tom. 3. tr. 9. c. 7. num. 116. ita etiam, ut mulier in hoc casu non tantum in fore externo, sed & in interno conscientia libera sit ab omni obligatione tam naturali quàm civili præstandi aliquid ratione talis fidejussionis factæ; cum lex justa in foro externo etiam justa sit in foro interno; & ne aliàs mulieres ex hoc privilegio nullam utilitatem haberent, si eo utentes in conscientia tuta non essent, Reiffenst. loc. cit. num. 20. citatis pro hoc Molin. de just. d. 540. num. 2. Engels h. t. Unde & hi AA. deducunt; quòd si mulier ex ignorantia sui privilegii Vellejani, vi cujus ex sua fidejussione ad nihil tenetur, ratione illius solveret aliquid, posset illud tam in foro interno quàm externo condicere ac repetere tanquam per errorem solutum, utpote habens veluti habitualement exceptionem perpetuam, L. qui exceptionem. ff. de condit. indeb. Quin & creditor teneatur acceptum ab ea restituere, dum fidejussio ab ea facta sine publico instrumento consignato tribus testibus. Contrarium tenentibus Molin. loc. cit. allegans communem. Laym. th. mor. l. 3. tr. 4. c. 29. n. 5. in quantum asserunt, quascunque mulierum fidejussiones, etiam sine solemnitate factas esse validas, & tamdiu illis obligari, donec mulier exceptione & privilegio S. C. Vellejan. utatur. Illud certum plures esse casus, in quibus fidejussio mulieris valeat, & ea stare teneatur in utroque foro, ita ut dicto privilegio gaudere non possit. Unde

3. Resp.

3. Resp. tertio: Valet & obligat fidejussio mulieris. Primò si fidejussionem suam juramento confirmavit, ex ea ratione, quòd juramentum sine vi & dolo, non vergens in dispendium salutis aeternae, aut in praedjudicium alterius praestitum super actu legibus infirmato principaliter in favorem jurantis, licet secundario in favorem publicum, sit observandum juxta summarium & textum *c. cum contingat. de jurejur.* & hoc, etiam si mulier ignora sui privilegii juraverit, ut de Lugo *de just. d. 32. n. 12.* citatis pro hoc Molin. & Lessio, alique plures. Cujus tamen contrarium, nimirum posse adhuc mulierem in hoc casu, non obstante juramento, uti suo privilegio, docent alii cum Covar. *in c. quoniam pactum. part. 2. §. 3. num. 5.* quorum sententiam probabilem & in praxi tutam fateri Sanch. *de matrim. l. 4. d. 9. num. 15.* & Lessium testatur de Lugo. Secundo, si pro fidejussione (intellige pro extraneo, & non pro marito interposita,) aliquid seu pretium accepit, idque legitime probatum, *L. antiqua. C. ad S. C. Vellejan.* de Lugo, *l. c.* Laym. *l. 3. tr. 4. c. 29. num. 5. §. praeerea.* Wiestn. *h. t. num. 8.* Reiffenst. *n. 12.* Non tamen, si acceptum sit quodcumque minimum, seu quod pro nihilo reputatur, pro ut limitant de Lugo & Wiestn. sed quod haberet rationem pretii respectu periculi fidejussionis, & quod, si ea venderetur, foret justum, ut Wiestn. cum Brunnem. *ad cit. L. antiqua. n. 2.* uti & aliam limitationem adjicit. De Lugo. Nimirum, ut datum dolose ad obligationem validandum, quod Judicis arbitrio relinquendum ait. Tertio, si mulier creditorì debeat aequivalenter id vel tantundem pro quo se obligat, seu fidejubeat mulier; vel si fidejubeat pro debitis defuncti, cujus hereditatem ipsa emit ab herede; vel pro illo, qui in aequali quantitate pro illa fidejussit, pro ut hac & similia habentur, *L. sed si eum. L. aliquando. L. si mulieri dederim. L. de viris. ff. ad S. C. Vellejan. l. 2. c. eod.* Lugo, *loc. cit.* Quarto, si postquam ipsa se vel res suas pro extraneo obligavit, integro biennio ab hac obligatione elapso pignus dedit, aut obligationem in se receptam ratam habuit, *L. si mulier. ff. ad S. C. Vellejan.* ex ea ratione sufficiente adimendi ei beneficium S. C. Vellejan. quòd fidejussio maturo consilio facta & stabilita, dum spatio biennii sapius cogitare potuerit, & ex fidejussione imminens periculum evitare. Wiestn. *h. t. num. 8.* de Lugo *loc. cit.* qui tamen ait, id locum non habere, si ab initio pactum fuisset de pignore vel obligatione innovanda elapso biennio; cum hoc non tam esset innovare, quam exequi praecedentem. Quinto, si mulier ipsa major apud creditorem minorem 25. annis intercessit pro aliquo, non juvatur beneficio S. C. Vellejani, sed, ne minor defraudet debito suo, conveniri potest, *L. si apud. ff. de minor.* Wiestn. Reiffenst. *LL. cit.* Sexto, si pro dote promissa fidejubeat, favore dotis beneficium S. C. Vellejan. admittente, *l. fin. C. ad S. C. Vellejan.* Lugo, Wiestn. Reiffenst. *LL. cit.* Septimo, si pro dimissione & libertate servi consequenda promittat aliquid solvendum fidejubeat, *l. 2. C. ad S. C. Vellejan. l. veterum. C. eod.* AA. iidem. Quod quia receptum est favore libertatis, quae est causa pia, mulierem quoque in alia quoque pia fidejubentem non juvari beneficio S. C. Vellejan. à nonnullis asserti à Tiraq. *de privil. causa pia. privil. 113.* ait Wiestn. Octavo, si sciens se non teneri ad fidejussionem, animo decipiendi creditorem id ignorantem fidejubeat, *l. 2. §. 3. ff. ad S. C. Vellejan.* Wiestn. *loc. cit.* idem esse dicens juxta *l. 5. C. ad S. C. Vellejan.* si

mulier praesens expressè vel tacitè sponte tamen, consentiret, ut bona sua à marito quasi propria obligarentur. Denique mulierem teneri stare fidejussioni, si beneficio S. C. Vellejan. renunciavit validè, extra dubium est; an verò validè renunciare ei possit maximè controversum est. Circa quod

4. Resp. quarto: Mulierem, quantum est de jure, validè ei renunciare posse absolutè negant Caltrenf. & Salicet. *ad l. fin. ff. ad S. C. Vellejan.* Angel. *ad l. fin. eod.* Bartol. Bald. &c. apud Reiffenst. *h. t. n. 23.* Quam sententiam juri communi scripto & ejus conditorum intentioni magis conformem, (quidquid sit de usu & consuetudine, vi cujus in omnibus ferè tribunalibus talis renunciatio pro valida habetur teste Alberic. *in l. fin. §. fin. ff. ad S. C. Vellejan.*) dicit Wiestn. *h. t. n. 9.* ne aliàs finis intentus à lege arcente foeminas à fidejubendo facile elidatur; cum mulier eadem facilitate, quae ad fidejubendum, etiam ad renunciandum suo privilegio inducatur. Quin & eidem cum juramento renunciari non posse resolvit Hunnius *ad Treutl. d. 24. quest. 8.* apud Wiestn. *h. t. num. 10.* quod tamen posterius communiter cum Covar. *l. c. p. §. 2. num. 5.* Gutt. *de juram. p. 1. c. 20. num. 2.* & Haunold. *Tom. 3. tr. 9. c. 1. controv. 7. num. 138.* apud Reiffenst. *num. 25.* rejiciunt alii, eò quod, ut Molin. *loc. cit. num. 12.* talis renunciatio juratae observantia vacet omni peccato & culpa, adeoque suum effectum habeat, ut probatur à pari, dum renunciatio restitutionis in integrum facta à minore cum juramento valeat, & recursum ad illud beneficium impedit, ut habet communis DD. E contra posse eidem à foemina renunciari validè, & consequenter teneri eam tunc fidejussioni stare, si renunciatio facta expressè non tantum cum generali clausula, sed & in particulari. De Lugo *loc. cit.* alii. Ad quod tamen apud eundem. Molin. *loc. cit.* Less. *loc. cit. num. 16.* Gomez requirunt insuper, ut renunciatio fiat coram publico Magistratu seu in judicio. Quin & simpliciter & indistinctè posse isti suo privilegio renunciare mulierem majorem 25. annis, nulla vi aut dolo inductam, etiam extra judicium, loquendo de jure seu praescindendo ab usu in contrarium, modo de privilegio suo debitè certiorata sit, docent Fachin. *l. 2. controv. c. 60.* Gail. *cit. obs. 77.* Sylv. *v. fidejussor. quest. 1.* Engels *h. t. num. 7.* quorum sententiae tanquam communiori & probabiliori se inherere profitetur. Reiffenst. *h. t. num. 24.* citans *l. fin. §. 4. C. ad S. C. Vellejan.* & innixus *l. penult. C. de pactis.* Dum ibi dicitur: regula juris antiqui est, omnes licentiam habere his, quae pro se inducta sunt, renunciandi. Privilegium autem hoc principaliter concessum in favorem mulierum, & non in favorem publicum, in quem quia principaliter concessum est privilegium clericale, ei clericus etiam sub juramento renunciare nequit. Quae sententia posteriore satis probabiliter stante, mulier simpliciter renunciata dicto suo privilegio fidejussione sua obligabitur. Porro notandum hic cum de Lugo, quòd in omnibus casibus, in quibus privilegio S. C. Vellejan. frui non possit mulier, possit tamen petere restitutionem in integrum, si minor est 25. annis non secus ac alii minores.

Quest. 494. An & qualiter fidejussores esse possint clerici, religiosi & Praelati ecclesiastici?

R Esp. ad primum: Tametsi clerici seculares universaliter videantur prohiberi esse fidejussores